

ก
บทคัดย่อ

รายงานการศึกษาวิชาการด้านวนศาสตร์ชุมชน เรื่อง กำลังผลิตพืชอาหารในพื้นที่ป่าชุมชน ใน การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลกำลังผลิตพืชอาหารในพื้นที่ป่าชุมชน โดยได้ทำการคัดเลือก หมู่บ้านเป้าหมาย ซึ่งเป็นหมู่บ้านในโครงการหมู่บ้านป่าไม้แผนใหม่ ปีงบประมาณ 2548 จำนวน 3 หมู่บ้าน ในจังหวัดนครพนม ได้แก่ บ้านปากยาม หมู่ที่ 4 ตำบลสามผง อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม บ้านท่า บ่อ หมู่ที่ 4, 6 ตำบลท่าบ่อสงคราม อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม และบ้านอ้วน หมู่ที่ 4, 7 ตำบลหาด แสง อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม โดยการสัมภาษณ์ผู้นำชุมชน คณะกรรมการป่าชุมชน ผู้รู้และผู้ ที่พึ่งพิงป่า หมู่บ้านละ 7-10 คน ในลักษณะการประชุมกลุ่ม การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติส่วนในร้อยละ ในการ พรรณนากำลังผลิตพืชอาหารในพื้นที่ป่าชุมชน ผลการศึกษาพบว่า ป่าชุมชนที่ศึกษามีลักษณะพืชพรรณของ ป่าเบญจพรรณพันธุ์ไม้เรือนยอดชั้นบนที่สำรวจพบได้แก่ ไม้ยางนา ประดู่ กระบก แหนแดง พยุง ไม้เรือน ยอดชั้นกลาง ที่สำรวจพบได้แก่ ชาด พลง ตะกร้อ กันเกรา คิ้ว เป้า ส่วนไม้พื้นล่าง ที่สำรวจพบ ได้แก่ เสียด ไข่ เสี้ยว เปล้าน้อย เปล้าใหญ่ และลูกไม้

กำลังผลิตพืชอาหารจากป่าชุมชน จากการศึกษาพบว่าพืชอาหารและของป่าอื่นๆ ที่สำรวจพบ สามารถแบ่งเป็นประเภทใหญ่ๆ คือ 1) ประเภทเห็ด ได้แก่ เห็ดระโงก เห็ดเผาะ เห็ดบด เห็ดปลวก เห็ดก่อ เห็ดไค เห็ดขอน เห็ดขาวดิน เห็ดน้ำหมาก เห็ดดอกหญ้า 2) ประเภทพืชผักผลไม้ป่า ได้แก่ เสียด ผักหวาน ดอกกระเจียว ผักคิ้ว ชะมวง ผักโขม มะไฟ มะแง มะเฒ่า สมอไทย มะขามป้อม หน่อไม้ 3) ประเภทสมุนไพร ได้แก่ ขมิ้นป่า กระจายคำ กาฝากมะม่วง บุก ไพร ยาห้ว บวบลม แดงแดง อ้อยสาม- ส่วน ไข่น้ำ นมสาว 4) ประเภทแมลงและสัตว์ขนาดเล็ก ได้แก่ จักจั่น จิ๋น แมลงทับ แมงแดง ตั๊กแตน จิ้งหรีด กูดจี หนูนา กบ เขียด กระต่าย กิ้งก่า ผลผลิตจากป่าชุมชนส่วนใหญ่จะเก็บมาบริโภคในครัวเรือน และนำไปจำหน่ายเป็นส่วนน้อย